

Kompas

Januari 2013

nummer 5

Colofon

Jaargang 4
Nummer 5
Januari 2013

Werkmateriaal met verwerkingsmogelijkheden voor leidinggevend en kinderen van -12 kinderclubs.

Redactie

Mw. P.H. Herweijer, voorzitter
Mw. G.M. de Regt, eindredactie
Dhr. G.M.J. Eikelboom
Mw. M.S.T. Imanse-Van Marion
Mw. J. de Jongh
Dhr. M. Kortleven
Mw. D.J. Visser
Dhr. J.L. Vogelaar
Mw. N.L. van Wijngaarden-Kersten

Abonnementen

De abonnementsprijs voor particulieren is € 15 per jaar. Leidinggevend en aangesloten verenigingen ontvangen *Kompas* gratis. De ledenboekjes zijn bij de contributie van de vereniging inbegrepen.

Uitgave

Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten
Postbus 79
3440 AB Woerden
T: (0348) 489948
W: www.jbagg.nl
E: info@jbagg.nl

Van de redactie

In dit nummer van *Kompas* vind je twee schetsen over de laatste bedes uit het Onze Vader. De eerste schets gaat over de bede 'Want Uw is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid, tot in der eeuwigheid'. Deze bede is uitgewerkt in een Paasvertelling met een programma. Bij Zijn lijden en sterven heeft de Heere Jezus de dood overwonnen en de macht van de satan en de zonde gebroken. Hij stond op als Koning van Zijn Kerk. Er is in de Bijbel geen geschiedenis waaruit zo sterk de macht van God blijkt. Er is geprobeerd om in de vertelling en in het programma aan de kinderen duidelijk te maken wat deze bede betekent.

De tweede schets gaat over het woord 'Amen'. Dit korte woord heeft zo'n rijke betekenis: 'want mijn gebed is veel zekerder van God verhoord, dan ik in mijn hart gevoel dat ik zulks van Hem bekeer'. De vertelling bij dit thema gaat over de gemeente in Jeruzalem, die vurig en aanhoudend bidt voor Petrus die in de gevangenis zit. Hun gebed wordt verhoord, niet omdat zij zulke vurige bidders zijn, maar omdat God zo aan Zijn eer komt. Maar het laat ons ook zien dat God het gebed gebruikt als een middel in Zijn hand om Zijn raad uit te voeren. De redactie hoopt dat de *Kompas* van dit jaar ertoe heeft bijgedragen dat de kinderen de inhoud van het Onze Vader beter hebben leren begrijpen.

Gertrude de Regt

Van U is het Koninkrijk

Lezen

Johannes 19: 17-30

Kerntekst

Want Uw is het Koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid, in der eeuwigheid (Mattheüs 6: 13b).

Zingen

Psalm 69: 4 en 9

Psalm 72: 1, 7, 8, 10 en 11

Psalm 24: 4 en 5

Psalm 47: 1 en 3

Psalm 45: 1 en 2

Psalm 21: 1, 4, 5 en 13

Gebed des Heeren: 9

Van U is het Koninkrijk, en de kracht en de heerlijkheid, tot in eeuwigheid. Dat is de laatste regel uit het 'Onze Vader'. De Heere Jezus heeft aan Zijn discipelen in dit gebed geleerd, dat zij alles aan de Heere mogen vragen. Maar nu leert Hij dat het in dat alles gaat om de heerlijkheid en grootheid van God. Voor we amen zeggen, mogen we Hem eerst de lof toebrengen en Hem prijzen. Dat is Hij waard. Hij is de grote Koning, een Koning in kracht en heerlijkheid. Voor altijd. Om Hem gaat het!

Zie je dat om je heen? Zie je dat op school? Zie je dat in je eigen leven? Is Hij jouw Koning? Het is wel een wonderlijke Koning. Zo heel anders dan koningen op deze aarde. Zijn koninkrijk is ook niet van deze aarde. Je kunt deze Koning alleen maar dienen door het geloof. Dan zie je Zijn kracht en heerlijkheid.

Kijk, daar staat Hij, Koning Jezus. Hij staat in het rechthuis van de Romeinse stadhouder Pontius Pilatus. Hij draagt een kroon, niet van goud, maar gevlochten van doorntakken. Hij draagt een scepter, niet vol edelstenen, nee, het is een rietstengel. Hij draagt een purperen mantel, geen koningsmantel, maar een oude soldatenjas van de Romeinen. *Zie uw Koning*, zegt Pilatus. Maar als de Joden die daar bij het rechthuis samengestroomd zijn, dat horen, schreeuwen ze: *Neem weg, neem weg, kruis Hem!* En als Pilatus aan het volk vraagt; *Zal ik dan uw Koning kruisigen?* antwoorden de overpriesters: *"Wij hebben geen koning, dan de keizer. Wij willen deze Koning niet!"*

Kijk, daar hangt Hij aan het kruis, Koning Jezus. Boven Zijn hoofd is een bordje vastgespijkerd. Daarop staat altijd de misdaad van de gekruisigde. Wat is Jezus' misdaad? Het staat er in drie talen op, zodat iedereen het kan lezen: *Jezus, de Nazarener, de Koning der Joden*. De overpriesters willen dat Pilatus het verandert. Niet dat Jezus de Koning der Joden is, maar dat Hij dat alleen maar heeft gezégd. Maar Pilatus verandert het niet. Daar hangt Hij, de Koning der Joden. En Hij is het ook. Een Koning Die strijdt voor Zijn volk. Een Koning Die Zijn volk zo liefheeft, dat Hij voor hen in die strijd wil sterven. In hun plaats. Een Koning, Die de allergrootste vijand zal gaan verslaan: de duivel. Zie je dat? Of kun jij je niet voorstellen, dat deze Koning alle macht heeft? Dat het deze bloedende Jezus is, Die juist zo, hangend aan het kruis, de grote Overwinnaar is over de zonde, de duivel en de dood? Wij moeten daar hangen. Wij hebben de dood verdiend door onze zonden. Maar de Heere Jezus hangt daar, zonder dat Hij Zelf ooit gezondigd heeft. Wie ziet dat? Wie gelooft dat? Geloof jij het? De mensen bij het kruis zien het niet. Ze geloven het niet.

Of toch? Ja, er is er een die het wél ziet. Die het wél gelooft. Hij hangt naast de Heere Jezus aan een kruis. Hij is ook ter dood veroordeeld, hij is een kwaaddoener, een moordenaar. Maar dan gebeurt er een wonder. De Heere opent zijn ogen. Hij was al veroordeeld door de Romeinse rechter, maar nu wordt hij veroordeeld door de hemelse Rechter. Hij heeft gezondigd. Hij hangt hier door zijn eigen schuld. Hij heeft deze straf verdiend. Maar Jezus? De Heere opent zijn ogen, niet alleen dat hij zijn zonde ziet, maar ook dat hij de Heere Jezus ziet. Niet zoals al die mensen bij het kruis, of zoals die andere moordenaar. Die hangt daar zelfs te spotten met Jezus: "Als U dan echt de Christus bent, verlos dan Uzelf en ons!" De Heere opent zijn ogen, voor wie Jezus werkelijk is. Hij is de Koning der Joden, de beloofde Messias. Als de moordenaar de andere gekruisigde zo hoort spotten, roept hij naar hem: "Houd daar mee op! Moet je nu meedoen met spotten? Vrees jij dan ook God niet, terwijl je in hetzelfde oordeel bent? En wij hebben het verdiend, wij hebben gezondigd en verdienen deze straf, maar Deze, deze Jezus heeft niets verkeerd gedaan. Hij hangt hier onschuldig."

Dan draait hij zijn hoofd zo ver mogelijk naar de Heere Jezus toe en eerbiedig vraagt hij: *Heere, gedenk mijner, als Gij in Uw Koninkrijk zult gekomen zijn.* Uw Koninkrijk? Gelooft deze moordenaar dan, dat die bebloede, bespottende Jezus een Koning is? Ja, dat gelooft hij. Een Koning, Die als enige de macht heeft, zijn misdaden te vergeven. Als de Heere je laat zien, hoe groot je zonde en ellende is, dan laat de Heere je door Zijn genade ook zien, dat juist een Koning aan een kruis alleen die zonden en ellende kan wegnemen. Dat verdien je niet. Dat verdient die moordenaar ook niet. Daarom vraagt hij zo heel eerbiedig: “Wilt u aan mij gedenken. Want van U is het Koninkrijk! Juist door het kruis bent U de Koning.” Het kruis is niet het einde van Jezus’ Koninkrijk. Nee, juist door het kruis komt Jezus’ Koninkrijk.

Maar wil deze Koning dan wel luisteren naar het gebed van een moordenaar? Ja, want zo’n Koning is Hij nu juist. Een Koning, die de duivel en de zonde uit ons hart verjaagt en die er Zelf wil komen regeren. Hoor, wat Jezus antwoordt: *Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn.* In het Paradijs! Daar waren we uit weggejaagd door de zonde, omdat we de Heere niet langer wilden dienen als onze Koning. Maar Jezus opent opnieuw de deur van het Paradijs, daar waar het weer goed is met de Heere. Dan moet je wel van koning veranderen. Dan vraagt de Heere Jezus vanaf het kruis aan jou: Wil je nu nog steeds de vorst der duisternis dienen? Wil je dan liever met die andere moordenaar in je zonden sterven? Zou je dan niet voor Mij buigen? Wil je dan niet met al je zonden de toevlucht nemen tot Mijn kruis? Hier hangt de Koning der Joden! Het Koninkrijk is van Hem! Hij opent opnieuw het Paradijs. Dat begint hier op aarde al, als je deze Koning mag liefhebben.

Het wordt donker op Golgotha. Een bange duisternis. En in die duisternis strijdt de Koning de strijd op leven en dood. Niemand is er om Hem te helpen. Zijn Vader in de hemel verlaat Hem. De Koning strijdt alleen. Wat is deze strijd zwaar. Niemand kan begrijpen hoe zwaar. Maar, niet de vorst der duisternis wint het. Jezus, de Koning der Joden, de Koning van hemel en aarde heeft de macht de duivel te verslaan, de zonde te overwinnen. Want van Hem is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid! Hoor, daar klinkt de overwinningroep: Het is volbracht! De strijd is gewonnen. Er is betaald voor de zonde.

Hoor je dat, moordenaar naast de Heere Jezus? De Koning gaat Zijn Koninkrijk binnen, en jij mag met Hem in dat Paradijs zijn! Hoor je het, duivel? Je dacht het te winnen, maar je hebt het voor altijd verloren! De verachte Koning der Joden is de Overwinnaar. Hij is gehoorzaam geweest tot op het kruis, tot in de dood. Het is volbracht. Hoor jij het ook? Verlies je het elke keer van de boze? Doe je toch weer verkeerde dingen? Heb je er verdriet van, dat je de Heere zo vaak vergeet? Je mag naar deze Koning vluchten. Van Hem is de kracht. Hij wilde de Koning zijn van een moordenaar. Zou Hij dan jou wegsturen, als je je zonden eerlijk aan Hem belijdt? Vrees niet. Het is volbracht!

De dagen zijn voorbij gegaan. Het is nu al de derde dag sinds de Heere Jezus aan het kruis is gestorven. In de tuin van Jozef van Arimathea houden Romeinse soldaten de wacht bij het graf waar de Heere Jezus in ligt. Dan schudt de grond. Een aardbeving! Als een bliksemstraal komt er een licht uit de hemel. Het is een engel die neerdaalt. Dodelijk verschrikt staan de wachters een ogenblik stil. Dan vluchten ze weg. De engel rolt de steen voor het graf vandaan. Kijk, Wie komt daar naar buiten bij het licht van de eerste zonnestrallen? Het is Koning Jezus! Hij kan niet in de dood blijven, want het is volbracht. Hij overwint de dood! Nu jaagt de dood geen angst meer aan, want alles, alles is volaan! Van U is het Koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid! Zou je deze Koning niet willen dienen? Zou je Hem niet willen eren? Of vlucht je juist weg voor Zijn heerlijkheid, net als de wachters? Zo doe je, als je de Heere Jezus niet kent.

Kijk, daar komen de vrouwen. Ze zijn op weg gegaan naar het graf om het lichaam van hun Meester nog beter te verzorgen. Ze willen hun dode Meester nog dienen. Maar dat hoeft niet meer. Ze zoeken de Levende bij de doden. Ze zoeken de Koning op de verkeerde plaats. De Koning leeft. Hij leeft om hén te dienen. Als ze die boodschap van de engel gehoord hebben, gaan ze op weg naar de discipelen om hen dat te vertellen. En dan ineens staat de Heere Jezus voor hen en begroet hen. De vrouwen schrikken, maar Jezus zegt: *Vreest niet!* Nee, dat hoeft niet meer. Dat hoeft nooit meer. Het Koninkrijk is van Hem. De kracht is van Hem. De heerlijkheid is van Hem. Ze zien het. Ze geloven het. Een grote blijdschap komt in hun hart. De Gekruisigde is juist de Almachtige! Hij leeft om uit te delen wat Hij heeft verdiend. De vrouwen vallen op hun knieën voor de Heere Jezus neer, ze aanbidden Hem. Zo ontvangt Hij de eer, die Hij waard is.

Kijk, daar staan de discipelen. Het is weken later. Ze staan op de Olijfberg en staren omhoog. Daar zien ze hun Meester van hen heengaan. Dan komt er een wolk, zodat ze de Heere Jezus niet meer kunnen zien. Ze kunnen niet meer zien, wat er dan gebeurt. Achter de wolk gaat Jezus terug naar Zijn Vader, terug naar de hemel. De engelen in de hemel juichen, als zij hun Koning weer zien. 't Schel bazuïngeluid, galmt Gods glorie uit! Zingt des Konings lof, want de Vorst der aard' is die hulde waard! Daar zit Hij nu, op de troon aan de rechterhand van Zijn Vader. Zie, uw Koning! Zie je Hem? Heb je ogen van het geloof gekregen om Hem te zien? Alle Koninkrijken op deze wereld gaan voorbij. Het rijk van de vorst der duisternis, de duivel gaat voorbij. Zijn Koninkrijk blijft. En nu heeft deze Koning de wil en de macht, om zondaren alle het goede te geven. Dan wordt niet onze naam, maar Gods heilige naam eeuwig geprezen.

Want Uw is 't Koninkrijk, o Heer',
Uw is de kracht, Uw is al d' eer!
U, die ons helpen wilt en kunt,
Die in Uw Zoon verhoring gunt,
Die door Uw Geest ons troost en leidt,
U zij de lof in eeuwigheid.

Toelichting op de vertelschets

Dit seizoen gaan alle schetsen over een bede uit het 'Onze Vader'. Deze schets is het achtste deel uit de serie. In deze schets wordt de bede 'Want Uw is het Koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid, in der eeuwigheid' behandeld. Aan het begin van elke vertelschets uit deze serie wordt in eenvoudige woorden iets gezegd over de bede of wordt er uitgelegd wat de bede betekent. Daarna volgt een bijbelse vertelling waarin de bede wordt uitgewerkt. Deze keer is het een vertelling over het lijden, sterven en de opstanding van de Heere Jezus. Het doel van deze serie is om de kinderen de rijkdom van het Onze Vader te laten zien. Wij belijden met dit gebed onze volstrekte afhankelijkheid van de Heere, we bidden om alles wat we lichamelijk en geestelijk nodig hebben. We loven en prijzen de Heere in het gebed en het is een wapen tegen de verleiding van de satan.

Aanwijzingen voor het gebruik

Bij deze schets zit een programmaboekje, zodat u met de club een Paasbijeenkomst kunt houden. Omdat de vertelling begint bij het lijden en sterven van de Heere Jezus, kunt u de schets het best gebruiken vóór Pasen. Voor het geval u niet het programmaboekje wilt volgen, staan de te zingen psalmen aan het begin van de vertelschets.

Aantekeningen bij de tekst

Gebruikte Bijbelgedeelten: Johannes 19: 1-42, Lukas 24: 38-43, Mattheüs 28: 1-9.

Johannes 19:1-42

Vers 2: *purperen kleed*: soldatenjas, om Jezus te bespotten in Zijn Koningschap

Vers 29: *edik*: azijn; zure, goedkope wijn

Lukas 24:38-43

Vers 39: *een van de kwaaddoeners*: in Mattheüs 27 worden zij moordenaars genoemd

Vers 43: *paradijs*: de hemel

Achtergrondinformatie

Heidelbergse Catechismus, vraag 128

“Hoe besluit gij uw gebed?”

“Want Uw is het koninkrijk, en de kracht, en de heerlijkheid in der eeuwigheid. Dat is: Zulks alles bidden wij van U, daarom, dat Gij, als onze Koning en aller dingen machtig, ons alles goeds te geven de wil en het vermogen hebt, en dat alles, opdat daardoor, niet wij, maar Uw heilige naam eeuwiglijk geprezen worde.”

In dit antwoord wordt ons geleerd, dat we de Heere alles mogen vragen omdat Hij als Koning almachtig is. Het antwoord wijst ons er dan ook zo mooi op, dat de Heere zowel de wil als het vermogen heeft ons al het goede te geven. Als Hij dat doet, ontvangt Hij de eer en wordt Zijn heilige naam eeuwig grootgemaakt. Wat wordt de Koning geëerd, als Hij gediend en gevreesd wordt! Spreuken 14: 28 *In de menigte des volks is des konings heerlijkheid.*

De omschrijving door Johannes

De vier Evangeliebeschrijvingen laten ons steeds andere aspecten zien, van wat er op de Goede Vrijdag heeft plaatsgevonden. Johannes laat heel sterk het licht vallen op de grootheid en majesteit van de Heere Jezus in Zijn lijden. Pilatus gaat Jezus opnieuw ondervragen, als het volk zegt dat Hij Zichzelf Gods Zoon heeft genoemd. Pilatus probeert dan nog meer om Jezus vrij te krijgen. Hij wijst Jezus aan voor het volk: *Zie, uw Koning!* En hij vraagt: *Zal ik dan uw Koning kruisigen?* In de beschrijving van de kruisiging vinden we bij Johannes de vraag van de overpriesters om het opschrift boven Jezus' kruis te veranderen. Pilatus weigert dit. Het is alsof hij de Joden de spiegel voorhoudt: Zo'n Koning hebben jullie Joden nu: een Koning aan een kruis. Tegelijkertijd verkondigt hij juist zo - weliswaar onwetend - het Evangelie van de Kruiskoning.

Johannes meldt niets over de drie-urige duisternis, daarentegen laat hij als enige het machtige kruiswoord horen van de overwinning: Het is volbracht.

Pontius Pilatus

De naam van deze heidense stadhouder horen we elke zondag in de Twaalf Artikelen noemen. Hij is de zesde van de Romeinse stadhouders van Judea. In het jaar 36 is hij door Vitellius, de toenmalige machthebber over Syrië, ter verantwoording naar Rome gezonden. De christelijke legende laat Pilatus zelfmoord plegen of door de keizer terechtstellen, als straf voor zijn handelswijze tegenover Christus.

Lithostrotos

Deze naam doelt waarschijnlijk op een plaveisel van tegels, die weggenomen en weer neergelegd konden worden, telkens wanneer er een rechterlijke uitspraak gedaan moest worden. Zo'n uitspraak vond altijd in de open lucht plaats.

Kruisdood

De kruisdood was een schandelijke dood. Aan Romeinen werd deze straf nooit opgelegd. Het was ook een smartelijke en langzame dood, daar er geen edele delen geraakt werden. Daarom moest het kruis ook bewaakt worden, vrienden van de ter dood veroordeelde zouden eenvoudig het lichaam van het kruis kunnen afhalen, voor de dood intrad. Het slachtoffer leefde dikwijls nog drie of vier dagen, hangend aan het kruis, voor hij uiteindelijk stierf. Het breken van de benen bespoedigde het sterven. Jezus echter stierf niet van uitputting, maar Hij gaf de geest. Hij legde Zijn leven af.

De opstanding

Bij de opstanding van de Heere Jezus was geen mens aanwezig. De wachters waren gevlucht. Dit is een goddelijk geheim tussen de Vader en de Zoon geweest. Van de vrucht van de opstanding mogen mensen wel deelgenoot worden! Christus is juist opgewekt 'tot onze rechtvaardigmaking', om deelachtig te kunnen maken wat Hij met Zijn verzoenend sterven verdiend had.

Lezen

Handelingen 12: 1-17

Kerntekst

Petrus dan werd in de gevangenis bewaard, maar van de Gemeente werd een gedurig gebed tot God voor hem gedaan
(Handelingen 12: 5b).

Zingen

Psalm 3: 3 en 4
Psalm 9: 10 en 18
Psalm 25: 8 en 10
Psalm 27: 1 en 7
Psalm 28: 1, 5 en 6
Psalm 33: 5 en 10
Psalm 34: 3, 4 en 11
Psalm 72: 11
Psalm 89: 20
Psalm 116: 1
Gebed des Heeren: 9 en 10

Amen - Het gebed verhoord

Dit jaar hebben we geluisterd naar verhalen die gingen over het gebed dat de Heere Jezus aan Zijn discipelen leerde. Vandaag is het laatste woord van dit gebed aan de beurt. Het woord 'amen'. Dat woord betekent: 'het zal waar en zeker zijn, want mijn gebed is veel zekerder door God verhoord dan ik in mijn hart gevoel dat ik het van Hem begeer'.

Het is echt waar. In mijn hart is een stil vertrouwen dat de Heere naar mijn bidden hoort en mijn gebed ook zal verhoren. Al weet ik niet hoe en wanneer.

Ook al kan of durf jij misschien niet te geloven dat de Heere naar je luistert, toch hoort Hij naar je bidden!

Het is nacht in de stad Jeruzalem. Overal is het donker en stil. De straten die anders zo druk bevolkt zijn, zijn nu leeg. In die stille stad zit in één van de huizen een groepje mensen bij elkaar. Zij slapen niet. Daarvoor hebben ze nu geen tijd.

Het zijn mensen van de gemeente in Jeruzalem. De apostelen hebben het Woord van de Heere in Jeruzalem verkondigd. Ze hebben iedere keer over het leven en de wonderen van de Heere Jezus verteld. De mensen van de gemeente hebben de woorden van de apostelen geloofd. Ze hebben de Heere lief gekregen. Ze hebben ook de knechten van de Heere, de apostelen lief gekregen.

Maar een paar dagen geleden is er iets heel ergs gebeurd. Koning Herodes heeft één van de apostelen gevangen laten nemen. Het is Jakobus, de broer van Johannes.

Niet lang daarna heeft Herodes Jakobus laten doden. Hij heeft dat gedaan, omdat hij hoopt dat het Joodse volk dat fijn zal vinden. En ja, de Joden zijn er blij mee. Ze willen graag dat alle mensen die in de Heere Jezus geloven, sterven.

In de gemeente van Jeruzalem is schrik en verdriet gekomen. Jakobus leeft niet meer. Maar daarbij blijft het niet, er wordt nog een apostel gevangen genomen. Het is Petrus! Nog groter is de schrik bij de mensen van de gemeente. Petrus óók gevangen genomen...? Zal hij nu ook moeten sterven? Hoe moet het dan met hun gemeente in Jeruzalem?

Wat kunnen de gemeenteleden doen? Naar Herodes gaan en vragen of hij Petrus loslaat?

Nee, dat is veel te gevaarlijk. Het zou ook niet helpen, want Herodes zou hen alleen maar uitlachen. Zullen ze dan zelf proberen Petrus uit de gevangenis te bevrijden? Dat kan helemaal niet, want Petrus wordt heel goed bewaakt door sterke soldaten. Kunnen ze dan niets doen? Ja, toch wel. Ze kunnen het belangrijkste doen dat er is: bidden! Daarom zijn ze nu ook bij elkaar. Want morgen zal Herodes Petrus uit de gevangenis laten halen om recht te spreken. Dan zal Petrus gedood worden. Daar durven ze niet aan te denken!

De mensen van de gemeente bidden. Ze vragen of de Heere uitkomst wil geven. Of Hij wil helpen. Hoe? Dat weten ze niet. Maar dat de Heere wonderen kan doen, dat weten ze wel.

Zo samen biddend gaat de nacht voorbij. Stoppen met bidden? Dat doen ze niet. Ze weten het: alleen de Heere kan helpen!

Maar helpt bidden dan, zul je misschien vragen. Ja! De Heere wil horen naar het bidden van mensen. Hij wil ook luisteren naar jouw gebed. Geloof je dat?

In deze nacht zijn ook de soldaten in de gevangenis wakker. Ze staan op wacht voor de celdeur waar Petrus gevangen wordt gehouden. Zij moeten waken. Zij mogen niet slapen. Als Petrus zal ontsnappen, zullen zij gedood worden. Straks zullen andere soldaten komen om hen af te lossen. Dan

mogen zij naar huis om te slapen.

In de cel van Petrus is het stil. Op de grond ligt Petrus tussen twee soldaten in. Gebonden met twee zware kettingen. Aan elke hand van Petrus zit er één. Het andere eind is vastgemaakt aan een hand van de soldaten naast hem. Ontsnappen kan Petrus niet, want als hij zich beweegt, hoor je de kettingen rammelen. Daardoor zullen de soldaten wakker worden. Petrus kan dus nooit ontsnappen zonder dat zij het merken! De soldaten slapen.

Maar Petrus? Hij slaapt toch zeker niet? Ja, Petrus slaapt ook! Hoe kan dat? Morgen zal hij gedood worden! En dan toch rustig slapen? Zou jij kunnen slapen als je wist dat je morgen moest sterven? Zou je niet wakker liggen? En toch... kijk eens. Daar ligt Petrus en... hij slaapt. Petrus mag het weten: wat er ook gebeurt, de Heere zorgt voor mij. Daarom kan hij slapen. Wat ben je gelukkig als je dat mag weten!

Plotseling schijnt er een fel licht in de cel van Petrus. Kijk eens, daar staat een engel. Maar niemand wordt wakker door dat licht, de soldaten niet en ook Petrus niet. De engel maakt Petrus wakker. Hij zegt: "Sta vlug op." Maar dat kan toch niet? Petrus zit toch aan die twee soldaten vast? Kijk eens naar de kettingen... Ze vallen zomaar van zijn handen af. En de soldaten? Zij merken niets!

"Kom, doe uw schoenen aan," zegt de engel. Petrus doet het. "Doe nu uw mantel om en volg mij," gaat de engel verder. Petrus doet ook zijn mantel om. Dan volgt hij de engel. Daar gaan ze. De celdeur, waarvoor een wacht staat, gaat vanzelf open. Petrus volgt de engel. Ook de volgende deur gaat vanzelf open. Maar de soldaten, die op wacht staan dan? Die zien niet wat er gebeurt. Daar zorgt de Heere voor. Zo machtig is de Heere.

Nog één straat gaat de engel voor Petrus uit. Dan is hij plotseling weg. Daar staat Petrus. Alleen. Midden in de nacht. Nu weet hij dat het echt is. Eerst dacht hij dat hij een gezicht zag, een soort droom. Maar het was geen gezicht, het is werkelijkheid. Hij is bevrijd uit de gevangenis! Door de Heere, Die Zijn engel gestuurd heeft om hem te verlossen. Hier op straat kan hij niet blijven! Petrus denkt na. Waar gaat hij heen? In het huis van Maria, de moeder van Johannes Markus, zal hij vast welkom zijn.

In het huis van Maria zitten de mensen van de gemeente van Jeruzalem. Zij bidden. Zij vragen of de Heere een wonder wil doen en Petrus nog wil sparen.

Plotseling wordt er op de deur geklopt. Wie is dat, midden in de nacht? Een meisje, Rhodé, gaat luisteren wie daar aan de deur klopt. Ze luistert en dan... Hoort ze het nu goed? Die stem kent ze... Dat is de stem van Petrus! Ze is zo blij dat ze helemaal vergeet om de deur open te doen.

Vlug loopt ze naar de kamer waar de mensen bidden. "Petrus staat voor de deur!" roept ze. De mensen in de kamer kijken haar heel verbaasd aan. "Petrus? Dat kan toch niet. Petrus zit toch in de gevangenis?" Maar Rhodé houdt vol dat hij het echt zo is. Aan de deur wordt nog steeds geklopt. Eindelijk doet iemand de deur toch open. En wie staat daar? Petrus. Het is echt waar! Snel wordt hij binnengelaten. Blij en verwonderd beginnen de mensen allemaal door elkaar heen te praten. Ze hebben er zo om gebeden en nu de Heere hun gebed verhoord heeft, kunnen ze het haast niet geloven. Als Petrus met zijn hand gewenkt heeft en het stil is geworden, gaat hij vertellen, wat er gebeurd is. Hoe de Heere hem verlost heeft uit de gevangenis. Hoe Hij heeft laten zien dat Hij regeert en niet koning Herodes. "Vertel dit allemaal aan alle andere apostelen," zegt hij. Dan neemt hij afscheid van de mensen in het huis van Maria, en gaat op reis naar een andere stad. De mensen blijven verwonderd achter. Wat is de Heere goed. Hij heeft hun gebed verhoord. Niet omdat zij zo gelovig gebeden hebben, maar alleen uit genade, om Jezus' wil.

Weet je nog wat het woord 'amen' betekent? "Het zal waar en zeker zijn, want mijn gebed is veel zekerder door God verhoord dan ik in mijn hart gevoel dat ik het van Hem bekeer".

Heb jij zo wel eens mogen bidden? Heb je zo wel eens 'amen' mogen zeggen? Dan geloof je dat de Heere je zal geven wat je van Hem bidt. Dan vertrouw je dat de Heere het altijd goed doet, ook al verhoort Hij je gebed dan misschien wel anders dan jij graag wilt.

Kun je het vaak niet geloven dat de Heere naar je hoort? Wat een wonder dat de Heere het niet doet, omdat wij het geloven. Maar dat Hij het doet om de Heere Jezus' wil, Die wel altijd op Zijn Vader vertrouwd heeft. Hij heeft eens gezegd aan het eind van Zijn gebed: "Vader, Ik wist, dat Gij Mij altijd hoort." En Hij bidt ook nu nog in de hemel tot Zijn Vader. Vraag aan de Heere of Hij je wil leren te

geloven en te vertrouwen op Hem alleen. Of Hij je wil leren bidden, ook dat laatste woord van ieder gebed, het woord ‘amen’. “Het is werkelijk waar!”

Aantekeningen bij de tekst

- Vers 3 *dagen der ongehevelde broden*: de feestdagen van Pasen (Pascha)
- Vers 4 *vier wachten*: zie achtergrondinformatie.
- Vers 5 *een gedurig gebed*: ernstig, ijverig, vurig.
- Vers 6 *voorbrennen*: om hem te laten doden.
- Vers 7 *een licht*: wat afstraalde van de engel.
in de woning: of de hele gevangenis of alleen het binnenste deel van de gevangenis, waar Petrus gevangen zat.
slaande de zijde van Petrus: de engel maakt Petrus wakker.
- Vers 8 *omgord u*: om beter te kunnen lopen moest Petrus zijn riem om zijn lange klederen doen en die naar boven trekken.
bind uw schoenzolen aan: sandalen, bestaande uit zolen met banden om aan de voeten vast te maken.
- Vers 9 *een gezicht*: hij dacht dat dit allemaal in een gezicht gebeurde, maar niet in werkelijkheid.
- Vers 10 *de ijzeren poort*: dit was de laatste poort van de gevangenis. Als men daardoor was gegaan, kwam men op straat.
- Vers 11 *tot zichzelf gekomen zijnde*: nu begrijpt Petrus dat het geen gezicht is, maar dat hij werkelijk verlost is uit de gevangenis
een dienstmaagd: dit kan ook een jong meisje betekenen, dat geen dienstbode is.
om te luisteren: wie daar midden in de nacht op de deur klopte. Om als er onraad was degenen die in het huis waren te waarschuwen.
- Vers 15 *gij raast*: je bent buiten je zinnen.
bleef er sterk bij: hield vol.
- Vers 16 *ontzetten zich*: verbaasd over deze onverwachte komst van Petrus, niet begrijpende hoe dat mogelijk was.
- Vers 17 *Jakobus*: de andere apostel dan de broer van Johannes, die enige dagen ervoor door Herodes gedood was. Hij wordt genoemd ‘de broeder des Heeren’.
- Vers 18 *naar een andere plaats*: buiten Jeruzalem om daar het Evangelie te verkondigen en zich ook niet onnodig in gevaar te begeven, waaruit de Heere hem verlost had.

Aanwijzingen voor het gebruik

Dit seizoen hebben we aan de hand van diverse vertellingen het ‘Onze Vader’ behandeld. Deze keer is het laatste woord van dit gebed aan de beurt. Een woord met een rijke en diepe inhoud. Echter voor veel kinderen en jongeren heeft dit woord vaak zo’n andere betekenis. Daarom is het goed om hen op die betekenis en inhoud te wijzen. We doen dat aan de hand van de geschiedenis van Petrus in de gevangenis. Dit keer vanuit de gemeente in Jeruzalem die biddend bijeen was.

Achtergrondinformatie

De kracht van het gebed

In deze schets gaat het om de kracht van het gebed. Ondanks alle ongeloof en wantrouwen, is en blijft de Heere de Getrouwe. Hij wil wonderen doen op het gebed. Het woord ‘Amen’ verwijst daar ook naar. Wat wij bidden is veel zekerder van de Heere verhoord dan dat wij dat in ons hart voelen. De verhooring van ons gebed hangt dus niet af van ons geloof, maar het is enkel Zijn genade en barmhartigheid, dat Hij wil schenken wat wij nodig hebben. En dat om de Heere Jezus’ wil, Die voor de zonden van de Zijnen geleden heeft en gestorven is en nu als de biddende en dankende Hogepriester voor Zijn Kerk bidt en dankt.

Ook in deze geschiedenis blijkt dat ons bidden nog zo onvolmaakt is. De gemeente in Jeruzalem bad voor de verlossing van Petrus. En toen de Heere hun gebed verhoorde, geloofden zij het niet...

Het woord Amen

“Wat beduidt het woordeke: Amen? Amen wil zeggen: Het zal waar en zeker zijn. Want mijn gebed is veel zekerder van God verhoord, dan dat ik in mijn hart gevoel, dat ik zulks van Hem begeer,” (H.C. Zondag 52 vraag en antwoord 129).

In 2 Timotheüs 2: 13 staat: *Indien wij ontrouw zijn* (d.i. ongelovig zijn, niet geloven of betrouwen op Zijn belofte), *Hij blijft getrouw* (in al Zijn woorden, dreigementen en beloften).

Het woord ‘amen’ wordt in de Bijbel op de volgende manieren gebruikt:

1. in het toestemmen van een bepaalde zaak (Deuteronomium 27: 15).
2. in het bevestigen en verzekeren van een verhaal (Mattheüs 5: 18).
3. in het wensen van iets goed (Jeremia 11: 5).
4. in het aannemen van iets kwaad dat bedreigd wordt (Numeri 6: 22).

Soms wordt het twee keer achter elkaar gebruikt om de betekenis te versterken. (Psalm 89: 53).

Het betekent: het is waar of het geschiede alzo.

Het woord ‘amen’ heeft dezelfde betekenis als het woord ‘geloven’.

Koning Herodes

De Herodes waarover het in deze geschiedenis gaat, was Herodes Agrippa. Hij was een zoon van Aristobulus, die een zoon was van Herodes de Grote, die de kinderen van Bethlehem liet vermoorden toen de Heere Jezus pas geboren was. Herodes Agrippa was de vader van de Herodes die later in het boek Handelingen nog wordt genoemd.

Om de gunst van de Joden te verkrijgen, liet hij eerst Jakobus gevangen nemen en doden. Toen hij zag dat hij daarmee inderdaad de gunst van de Joden verkreeg, liet hij ook Petrus in bewaring zetten. Zijn plan was om Petrus na het feest van Pascha ook om te laten brengen.

Jakobus

Jakobus was de oudere broer van de apostel Johannes. Hun vader heette Zebedeüs en hun moeder Salome. Jakobus was een van de drie discipelen die de Heere Jezus meenam toen Hij het huis van Jäirus binnenging. Ook mochten zij met Hem de berg der verheerlijking op en verder de Hof van Gethsemané in.

Deze Jakobus werd als eerste van de apostelen geroepen om voor de zaak van Zijn Meester te sterven. De Heere Jezus heeft Zelf gezegd: *Een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer.*

De dagen van de ongehevelde broden

In Exodus 12 lezen we de inzetting van het Pascha. De Israëlieten moesten een lam slachten en het Pascha eten. Zeven dagen lang mochten ze niets eten dat gedeseemd was. Het moest dus ongezuurd zijn.

Deze dagen werden de dagen van de ongehevelde broden genoemd. Petrus werd door Herodes voor het Pascha gevangen genomen. Omdat hij wel wist dat de Joden niet wilden dat er op dat feest iemand gedood zou worden (denk ook aan het lijden en sterven van de Heere Jezus) wilde hij daarmee wachten totdat deze dagen voorbij waren.

Petrus' bewaring in de gevangenis

Petrus werd overgegeven aan vier wachten van elk vier soldaten. Totaal waren dat zestien soldaten. De nacht werd in vier delen verdeeld. Elke groep soldaten moest Petrus een deel van de nacht bewaken. Petrus was in de gevangenis gebonden met ketenen. De ene keten zat aan zijn rechterhand en aan de linkerhand van een soldaat. De andere keten zat aan Petrus' linkerhand en aan de rechterhand van de andere soldaat waartussen hij sliep.

Voor de deur stonden ook nog soldaten.

Soldaten die een gevangene lieten ontsnappen, moesten dit vaak met de dood bekopen.

Het is dan ook goed mogelijk dat deze zestien soldaten, toen het bleek dat Petrus niet meer in de gevangenis was, door Herodes gedood zijn. Anders hebben ze een gevangenisstraf gekregen (zie vers 18, 19).

Maria

Maria wordt hier de moeder van Johannes, toegenaamd Markus, genoemd. In de tijd van de Bijbel gebeurde het vaker dat mensen twee namen hadden. Vaak was dat een Joodse en een Griekse naam.

Markus is degene die het Evangelie naar de beschrijving van Markus heeft geschreven. Hij was een neef van Barnabas en is later met Paulus en Barnabas op zendingsreis gegaan. Waarschijnlijk waren zijn ouders niet onbemiddeld en hadden ze in de stad Jeruzalem een mooi huis. Over de vader van Markus lezen we niet. Wel over zijn moeder. In haar huis kwam de gemeente veel samen. Vandaar ook dat Petrus besluit na zijn verlossing uit de gevangenis naar dit huis te gaan, omdat hij kon verwachten daar leden van de gemeente te Jeruzalem te zullen aantreffen.

‘Het is zijn engel’

Of: zijn bode. Vaak wordt dit woord, zoals ook hier, vertaald met engel. Hierachter zou dan de gedachte zitten dat iedere gelovige zijn eigen engel heeft die hem van de Heere gegeven is om hem te beschermen. Verwezen wordt dan wel naar Mattheüs 18: 10. Wel is het waar dat de Heere Zijn engelen uitzendt tot dienst en bescherming van de gelovigen (zie Psalm 34: 8, Psalm 91: 11 en Hebrëeën 1: 14). Maar dat betekent niet dat elk mens een eigen engel heeft die hem/haar beschermt.

Antwoorden werkboekje -10

Weet je het nog?

Vul het goede woord in. Achter ieder woord dat je hebt ingevuld, staan wat letters. Vul die hieronder achter elkaar in.

1. Herodes had Jakobus laten doden met het zwaard.
2. Hij liet ook Petrus gevangen nemen.
3. Na het Paasfeest wilde hij hem laten doden.
4. Hij liet hem goed bewaken.
5. Maar de gemeente bad voor hem tot de Heere.
6. De nacht voordat Petrus zou worden gedood, sliep hij.
7. Hij was gebonden met twee ketenen.
8. Voor de deur stonden wachters.
9. Plotseling stond er een engel in de gevangenis
10. Hij maakte Petrus wakker.
11. Petrus volgde hem.
12. Hij dacht dat hij een gezicht zag.
13. De deuren gingen vanzelf open
14. De engel liep nog één straat voor Petrus uit.
15. Petrus ging naar het huis van Maria.
16. Daar waren veel mensen bij elkaar om te bidden.
17. Daar klopte hij op de deur.
18. Rhodé deed van blijdschap de deur niet open.
19. De mensen in het huis, geloofden niet wat ze vertelde.
20. Petrus bleef kloppen.
21. Uiteindelijk deden ze toch voor hem open.
22. Hij vertelde aan de mensen hoe de Heere hem verlost had.
23. Ze moesten het boodschappen aan Jakobus
24. Petrus ging naar een andere plaats.

Oplossing: Amen: het zal waar en zeker zijn.

Wat zou jij zeggen?

a. Helpt bidden wel? Ik merk het vaak niet.

De Heere heeft Zelf gezegd: *Bidt en u zal gegeven worden, zoekt en gij zult vinden, klopt en u zal opengedaan worden.* Ook heeft Hij beloofd: *Die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden.* En wat de Heere zegt, doet Hij ook! De Heere wil dat we aan zullen blijven houden. Net als de mensen van de gemeente in Jeruzalem, die niet stopten met bidden. En de laatste nacht verhoorde de Heere hun gebed.

b. Als de Heere je een nieuw hart wil geven, krijg je het wel. Ook al vraag je daar niet om.

De Heere wil dat we Hem om alle dingen, dus ook om een nieuw hart zullen vragen. De Heere geeft je niet een nieuw hart omdat je er zo goed om kunt bidden, maar Hij gebruikt wel jouw gebed om het je te geven. Als je er niet om vraagt, is het ook je eigen schuld als je het niet krijgt.

c. Als ik niet geloof waarvoor ik bid, krijg ik het niet.

De Heere wil dat we Hem zullen vertrouwen en zullen geloven dat Hij ons geeft wat goed voor ons is. Het geloof is de hand waardoor je dingen van God ontvangt:

En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden. Maar dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende; want die twijfelt, is een baar der zee gelijk, die van den wind gedreven en op en neder geworpen wordt. Want die mens mene niet dat hij iets ontvangen zal van den Heere (Jakobus 1: 6 en 7).

Wie zijn hand niet ophoudt, kan ook niets aannemen. Al verhoort de Heere ons niet omdat we geloven, maar alleen uit genade, om de Heere Jezus' wil.

d. De Heere hoort het gebed van iemand die onbekeerd is niet.

De Heere heeft nergens gezegd dat Hij niet naar het gebed van iemand die onbekeerd is, luistert. Als de Heere mensen oproept om tot Hem te bidden, zegt Hij dat tegen iedereen, niemand uitgezonderd. We weten van onbekeerde mensen uit de Bijbel, die door Hem verhoord werden. Denk hierbij aan koning Joahaz (2 Koningen 13: 4). De Heere verhoort elke dag gebeden, denk maar aan je gebed om dagelijks brood. Maar waar een onbekeerde het eerst om moet bidden, is een hart dat God liefheeft. Anders mis je het belangrijkste.

e. Als je de Heere lief hebt, krijg je wat je bidt.

Gods kinderen krijgen niet alles wat ze willen. Mozes mocht het land Kanaän toch niet in, hoe hij er ook om bad. De doorn die Paulus had, werd niet weggenomen. Wel zij de Heere: *Mijn genade is u genoeg*. Ook David kreeg niet wat hij graag wilde toen hij vroeg of de Heere het kind van Bathséba wilde sparen (2 Samuel 12: 16-18). Wij denken soms dat wij weten wat goed voor ons is, omdat we het zo graag willen. De bedoeling van de Heere met ons leven kan anders zijn. Wij kunnen niet altijd begrijpen wat de Heere doet. We mogen Hem wel vertrouwen omdat Hij wijzer is dan wij.

Geheimschrift

Oplossing: *Maar van de gemeente werd een gedurig gebed tot God voor hem gedaan.*

Antwoorden werkboekje +10

Weet je het nog?

Zet de volgende zinnen in de goede volgorde. Schrijf de nummers van de zinnen in de bovenste rij vakjes. Achter iedere zin staat een letter. Zet die onder het vakje met hetzelfde nummer. Als je klaar bent, lees je van achter naar voren een zin.

13	8	5	6	4	10	9	2	11	15	17	14	1	7	3	16	12
N	E	R	E	E	H	S	E	D	D	E	B	E	G	T	E	H

Oplossing: Het gebed des HEEREN

Praatvragen

1. In de gemeente in Jeruzalem werd gebeden voor Petrus.

a. Wanneer wordt bij ons in de kerk ook zo iets gedaan?

Als er (meestal) tijdens het 'grote gebed' gebeden wordt voor zieke mensen en andere noden en zorgen, dichtbij en ver weg.

b. Wat doen we dan eigenlijk?

We bidden dan samen. Eigenlijk doen we dan hetzelfde als de gemeente in Jeruzalem.

c. Voor wie kunnen we nog meer bidden?

Voor de mensen die daarom gevraagd hebben. Die bijvoorbeeld ziek zijn of naar het ziekenhuis moeten. Mensen die geopereerd moeten worden. Mensen die in rouw zijn. Maar ook bidden we voor mensen buiten onze gemeente. Voor onze regering, de koningin, mensen in andere landen die in nood zijn. Mensen die vervolgd worden om hun geloof etc.

d. Wat wil de Heere dat jij dan doet? Waarom?

De Heere wil dat we in de kerk meebidden. Maar ook dat we zelf thuis voor die mensen zullen bidden. Het is belangrijk om ook voor anderen te bidden. Zo zorgen we voor onze naaste en helpen zo veel als mogelijk is om voor hen te bidden. We delen de zorgen en leven zo mee met anderen.

2. De Heere wilde dit gebed verhoren.

a. Wat betekent dat voor ons bidden?

De Heere wil naar ons bidden luisteren en Hij wil ook ons gebed verhoren.

b. Waarom sluiten we ons gebed met de woorden 'om Jezus wil?'

Wij hebben zelf geen reden meer waarom de Heere naar ons gebed zou moeten luisteren. We zijn als het ware met onze rug naar God gaan staan. Maar de Heere Jezus heeft het weer goed gemaakt tussen God en mensen, door Zijn lijden en sterven. Omdat Hij dat heeft gedaan, kan God nu ons gebed weer horen en verhoren.

c. Verhoort de Heere ons bidden altijd?

Wij krijgen niet altijd wat we vragen aan de Heere. We noemen dat een onverhoord gebed. Soms lijkt het voor ons alsof God ons gebed niet heeft verhoord, omdat we niet krijgen wat we vroegen, maar geeft God het op een andere manier. Of Hij geeft het niet direct, maar op Zijn tijd. Als je bidt, mag je erop vertrouwen dat de Heere weet wat goed is en dat Zijn wil mag gebeuren. Zoals ook de Heere Jezus Zelf gebeden heeft in de Hof van Gethsémané.

3. Zoek eens op in de Heidelbergse Catechismus Zondag 52, vraag en antwoord 129.

Vul verder in:

Amen betekent: het zalen (a) zijn. Want mijn gebed is (b) van God (c) dan dat ik ... (d) dat ik zulks van Hem (e)

3 a. waar en zeker: het is echt waar

b. veel zekerder: veel meer waar

c. verhoord: geluisterd en doet waarom ik heb gevraagd als het is naar Zijn wil en tot Zijn eer.

d. ik in mijn hart gevoel: ik geloof

e. begeer: bid, vraag

4. Zoek eens op Johannes 11: 41b en 42a.

a. Over Wie gaat het daar?

Over de Heere Jezus.

b. Wat doet Hij?

Voordat Hij Lazarus uit de dood opwekt, bidt Hij tot Zijn Vader en dankt Hij Hem.

c. Wat zegt Hij daar?

Hij dankt Zijn Vader, omdat Hij Hem altijd hoort. Nog voordat Hij heeft ontvangen wat Hij gekregen heeft, dankt Hij. Omdat Hij gelooft dat Zijn Vader Hem zal geven wat Hij van Hem vraagt.

d. Kijk nu nog eens naar de vorige vraag. Vergelijk die zin eens met dit gebed.

Wat valt je op?

De Heere Jezus zegt hier echt 'Amen'. Hij gelooft dat Hij krijgt wat Hij vraagt. Hij vertrouwde, zoals altijd op Zijn Vader. Dat geloof kan en wil de Heere ons ook geven.

Puzzel

Oplossing: *Maar van de gemeente werd een gedurig gebed tot God voor hem gedaan.* (Handelingen 12: 5b).